

Seitse ja seitsekümmend.

Laps, kes alles istub aabitsa faha, ja mees, alustamas oma viiekümnendat tööaastat.

Seitsmene tuleb ja seitsmekümnene tee, ukse lahti: ole tervitatud koolimajas ja teadmiste maailmas, täna on sinu tulekupäev ja täna on sinul õigus kõige ees minna.

Mida kaugemalt me vaatame, seda ilusam paistab iga algus. Kuskil selles äratundmises on seletus ka 1. septembri sõnastumatule meeleolule, nagu uusaastalisele ette- ja tahavaatamisele, alguse- ja lõputajumisele.

«Aga teie esimene koolipäev?»

«Oli 1913. aasta septembri lõpp. Sombune sügisilm. Isa viis mind Lüganuse kroonualgkooli õue.»

Virumaa Roodu metsavahipere oli hariduspüüdlik. Isa oli Mihkel Veskele rahvaluulet kogunud, tema kalligraafiline käekiri on pojal veelgi silme ees. Hiljem oli isa nõus tegema pojast haritud põllumehe, aga ema lausus: «Kui ikka väga tahad, mine seminari eksamitele, küll püüame toetada ja läbi tulla ka pikemad aastad.»

On aeg Ain Nürgalt küsida, miks niinimetatud vanade seminaristide põlvkonnast musterkoollimeistrid kasvasid.

Vastamisel lööb temas välja ajaloolane, kes aas-

taid kooliajaloo käsikirju koostanud ja praegugi ühe kallal kiirustab.

«Õpetajate seminar oli kodanliku aja edumeelsemaid koole. Maksuta õpetus tõi sinna töökaid ja püüdlikke kehvematest peredest, 100—150 soovijat mõnekümnele kohale. Esimesteks nõutavateks tundmusteks olid kohustus ja vastutus. Ilma nendeta ei peetud sind ei selle kooli ega valitud elukutse kõlblikuks.»

...Esimene tund Rakvere seminari harjutuskooli õpilaste ees. Jüri Parijõgi vaatas ja arvas: küll asi paraneb.

Niisuguse lootusega ja lootuse andmisega töötab temagi. Selline oli ta Rakvere seminari harjutuskooli juhatajana, Tartu seminari harjutuskooli õpetajana ja juhatajana, ülikooli inspektorina ja õppeosakonna juhatajana, kuusteist aastat Tartu kooliinspektorina, nüüd Tartu Pedagoogilise Kooli harjutuskooli direktorina.

Nii ta ütleb rahulikult: «Eks iga inimene midagi head tee. Head terad tuleb välja noppida ja heaks viljaks kasvatada. Kui minus midagi head on, siis on minu kasvatajad ja õpetajad seda teinud.»

Viia laps esimesse tundi, viia praktikant, noor õpetaja esimesse tundi, see on nagu istutada taim mulda.

E. ZIMMER

K. RAUA foto